

"ปางเขือแจ้"

....เรื่องฤทธิ์ โทนแก้ว....

ลานหินสลักคนโบราณ

ที่ตำบลยางเปียง หมู่ที่ 2 อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ พบสถานที่แห่งหนึ่งน่าจะเป็นแหล่งโบราณสถานของคนในยุคก่อน บริเวณแห่งนี้ชาวบ้านเรียกว่า "ปางเขือแจ้" เป็นลานพื้นราบกว้าง แต่มีขีดหินเป็นลักษณะเหมือนหินแกรนิตหรือหินทราย เช่นเดียวกับที่พบหลุมฝังศพของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่ออบหลวง

ชาวบ้านเองก็ไม่ค่อยสนใจเพราะไม่ค่อยมีความรู้ และก็เห็นปรากฏมานานแล้ว เป็นปกติของชาวบ้าน ผู้เขียนเคยทำงานในพื้นที่และชอบศึกษาในเรื่องนี้ จึงคิดว่าสถานที่แห่งนี้คงไม่ใช่สถานที่ธรรมดาแน่ เพราะภูมิประเทศแถวนี้ จะมีลานหินและขีดหินกระจายอยู่ทั่วไป ประมาณเนื้อที่ 2 ไร่ บริเวณขีดหินใหญ่จะเป็นหน้าผา และทางลาดลงไปเบื้องล่าง

เมื่อเข้าไปสำรวจดูพบว่า บริเวณลานหิน และแนวหินที่ไม่มีความหนามากนัก มีร่องรอยการสกัดเป็นก้อนสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่บ้าง เล็กบ้างแถมมีการวางรอยที่เตรียมการจะสกัด เป็นเส้นตรงยาวอย่างชัดเจนหลายก้อน บางก้อนมีรอยสกัดเป็นสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน เป็นตารางเต็มไปหมด

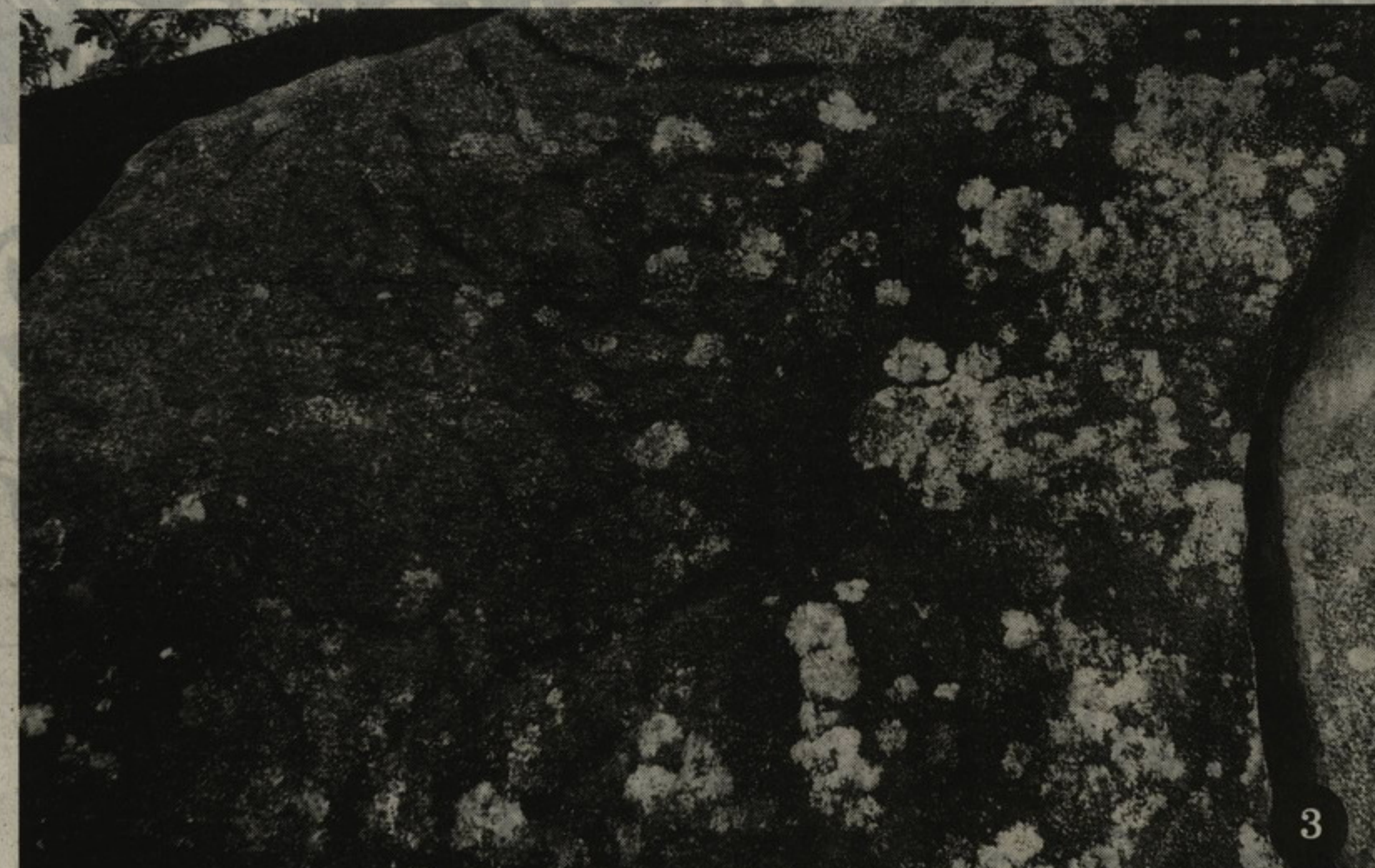
ตรงแนวขีดหินที่ลาดลงไป คล้ายๆจะมีร่องรอยการสกัดหรือแกะเป็นรอยจางๆ แต่มองดูไม่ชัดเจน เพราะมีตะไคร่น้ำ และไลเคน เต็มไปหมด แต่น่าจะเป็นรอยแกะสลัก ของผู้คนในยุคนี้ จึงสงสัยว่าน่าจะเป็นสถานที่ที่คนสมัยนั้น มาสกัดเอาหินไปก่อสร้างอะไรสักอย่างหนึ่ง จึงได้สอบถามชาวบ้านหลายคน รวมทั้งคนที่ทำไร่ทำนาอยู่ทางด้านล่างของหน้าผา ชื่อนายเล็ก ชาวบ้านยางเปียงได้ทราบว่า แนวขีดหินลักษณะนี้ จะเป็นแนวยาวเป็นทางตรง อยู่ห่างจากบริเวณนี้ เป็นระยะห่างกัน 1 กม. บ้าง 2 กม. บ้าง และแต่ละแห่งก็จะมีร่องรอยการสกัดหิน เป็นก้อนสี่เหลี่ยมและร่องรอยการวางแนวสกัดอย่างชัดเจน

ผู้เขียนจึงชวนพรรคพวกไปดูก็เห็นอย่างที่บ้านพูด จึงถามเขาต่อว่า บริเวณแห่งนี้ มีสถานโบราณอะไรที่ก่อสร้างด้วยหินบ้าง ชาวบ้านบอกว่า มีเป็นลักษณะคล้ายกับเจดีย์ มีฐานเป็นหินอยู่ห่างจากบริเวณนี้ ประมาณ 7-8 กม. บริเวณนี้ชาวบ้านเรียกว่า

"ผาหู" แต่โดนชาวบ้านแอบไปขุดหาวัตถุโบราณ จนฐานหินต่างๆ ทรุดไปหมด ขณะไปสำรวจฝนตกชุกเข้าไปลำบาก ต้องไปด้วยรถยนต์ขับเคลื่อนสี่ล้อ จึงไม่ได้เข้าไป

แต่ในช่วงฤดูแล้งรถยนต์ธรรมดาาก็เข้าไปถึง ผู้เขียนเข้าไปถ่ายรูปและนำไปปรึกษากับทางหัวหน้าหน่วยโบราณคดีที่ 8 จังหวัดเชียงใหม่ เขาเองก็บอกว่าไม่น่าเชื่อ เพราะไม่เคยมีข้อมูลมาก่อนเลยว่าทางภาคเหนือจะมีการสกัดหินนำไปก่อสร้างโบราณสถานเป็นทางภาคอีสาน และจะขอยงบประมาณเข้าไปสำรวจอีกครั้งหนึ่ง จากการปรึกษากับนายมานิตย์ จำปา ผู้ช่วยเกษตรอำเภออมก๋อยในสมัยนั้น และนำแจ้งให้นายอำเภออมก๋อย ทราบ นายอำเภอหนุ่มไฟแรงมาก มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาให้อำเภออมก๋อย เป็นแหล่งท่องเที่ยวอยู่แล้ว ได้เข้าไปสำรวจและประสานกับผู้เกี่ยวข้อง ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเพราะสถานที่แห่งนี้เป็นเส้นทางเดียวกับที่จะไปดอยม่อนจอง อันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อของอำเภออมก๋อย

ขณะเดียวกันที่บ้านนาไคร้ ตำบลยางเปียง ก็มีการพบโครงกระดูกสัตว์ โบราณที่กลายเป็นหิน เป็นบริเวณกว้าง ซึ่งชาวบ้านเก็บมาไว้เป็นเวลาหลายปีแล้ว น่าจะเป็นกระดูกช้างโบราณ หรือเป็นสุสานช้างแต่เนื่องจากชาวบ้านที่ไปพบบอกว่าพบหลายปีแล้ว และสภาพป่าก็เปลี่ยนไป จึงต้องเข้าไปสำรวจกันอีกครั้งหนึ่งในช่วงฤดูแล้ง คาดว่าน่าจะบูรณะให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ได้ครบวงจรในโอกาสต่อไป.

1. หินที่สกัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ กองเต็มบริเวณลานหิน มองเห็นร่องรอยการสกัดได้ชัดเจน
2. บริเวณหน้าผามีรอยแกะสลักมองเห็นได้ แต่ไม่ชัดเจนว่าเป็นรอยหรือรูปอะไร เพราะมีตะไคร่น้ำและไลเคนเกาะเต็มไปหมด

3. รอยแกะสลักที่มองเห็นได้แต่มีตะไคร่น้ำ และไลเคนเกาะทำให้ไม่ชัดเจน ด้านขวามือที่มองเห็นมีลักษณะคล้ายถ้ำ มีหินขนาดใหญ่กลมปิดอยู่
4. แนวหินที่เตรียมการสกัด มองเห็นได้ทั่วไป